

Klic TRIGLAVA

Leto I.

27. septembra 1948.

Štev. 4.

NA NOVA POTA!

Ako človek trezno in vestno pogleda nazaj v nedavno preteklost, bo moral videti in priznati, da so se v našem okolju in z nami ~~sami~~ dogodile tako velike spremembe, da ob vsem tem nihče, ki je moder in pravičen, ne bo mogel ostati ravnodušen.

Človeštvo je pretrpelo toliko gorja, povzročeno je bilo toliko škoda, ne samo tvarne, ampak uničenih tudi toliko talentov in umske sposobnosti, da dejanske škode nikdar ne bo mogoče oceniti. Kot velika ugotovitev za vse človeštvo v velikem, tako prav gotovo v malem velja za naš slovenski narod. Koliko nežnih življenj smo izgubili, koliko skritih nad je bilo uničenih in koliko klenih značajev je padlo; in koliko Slovencev je bilo pognanih v zločine, koliko slovenske mladine v propalost in razvratnost! In naj ta tragedija traja še nekaj let, - kdo bo našel hitrega in uspešnega leka pri zdravljenju bolj ne skoro cele generacije!?

Že ob vsem tem se mora resen človek zamisliti, začetni mora iskati globljih vzrokov, ki so privedli narod v nesrečo ter iz ugotovitev, ki so in bodo tragične, potegne pozitivne zaključke. Pripraviti nas je vendar treba, da vsaj mi v svobodnem svetu začnemo misliti; pripraviti nas je treba, da nam materija v obliki funtov, dolarjev in pezet ne bo prva in izključna zapoved, ampak da si bomo ob vsem delu /ki često res ni lahko/ in življenju pridobili zdravo in trezno pamet, ki bo vedno z vso voljo hotela spoznati, kaj je prav in kaj ni; da si bomo pridobili močatost, da napake priznamo, ter odločnost, da krenemo na nova pota.

Treba je najprej, da v sebi v svoji duši in srcu poiščemo in najdemo človeka, onega dobrega in plemenitega, ki ljubi, odpušča in pomaga, ki v svojem bližnjem vedno vidi sočloveka, v vsakem Slovencu pa sorojaka, naj bo že kateregakoli prepričanja in naziranja: človek in Slovenc je; ki ne seje sovraštva, ki ne jemlje dobrega ime na, ki ne razdvaja in podira, ampak ki kot resničen svobodnjak dovoljuje in spoštuje mnenje vsakogar; ki ne laže in ne podtikuje, ki ne blati in psuje, ampak širi resnico in preganja laž.

Ni samo dovolj, da govorimo o demokraciji, ampak je treba, da de mokratično tudi živimo: "z vero v človeka, v njegovo vrednost, v njegovo duhovnost in nesmrtno dušo, da bo postala prava demokracija, ute meljena na ljubezni in spoštovanju do bližnjega in do vseh bližnjih, res uresničevanje božjega reda na zemlji" /Po Masaryku/.

Treba je zato, da zapustimo stara, slaba in izhojena pota, ter da krenemo na nova: na pota ljubezni, spoštovanja in pravičnosti!

Ni dovolj, da se nazivamo kristjane, demokrate in Slovence! Treba je tudi, da po Kristusovem nauku živimo, da svobodo spoštujemo na

pram sebi in vsakomur, ter da v vsakem rojaku vidimo Slovenca, brata.

Potreben nam je PREPOROD; prepored nas samih najprej!

I.J.

Javno mnenje

NAŠA DEMOKRACIJA.

Verujem, da me bo marsikateri, ki bo čital te moje vrstice, sodil in mogoče celo obsodil, toda nič zato. Mi živimo, hvala Bogu, v deželi, kjer vlada svoboda tiška in svoboda misli ter govora in ker se tega zavedam, vam o tem tu di nekaj omenjam.

Kako razumejo naši emigranti demokracijo? Ne vsi enako; nekatere skupine še vedno mislijo, da bodo živele na račun drugega in nekatere izkoriščale samo kakor molzne krave. Ta čas je minul. Vsak naj pogleda ta narod, s katerim živimo in bo videl, da ima vsak pravico do svobodnega življenja in da se nobeden ne boji, da bo izgubil službo ali podobno, ako ne pripada vladajoči skupini.

To vam moram omeniti, ker vidim, da pri naših "E.V.W.^s"-ih po Hostelih ni prvo demokracija, ampak samo računi, kdo bo imel boljše mesto doma, ako se tja povrne. Tako na primer računajo naši južni bratje samo s tem, kako bodo delali, ko se povrnejo domov, namreč, da bo seveda spet vse glavno v Beogradu, a pri tem pozabljajo, da obstoja za vsak narod pravica. Ako pogledamo njihova načela, povsod samo Srbi, ako pa kak Slovenec ali Hrvat napiše "mi Slovenci" ali "mi Hrva^ti", pa jim naenkrat postanemo neljubi. Zakaj to? Ali nima vsak narod pravice izraziti svoja čustva?

Da, to so vprašanja, ki so, ako jih človek zastavi, marsikomu ne ljuba. Zato se morajo naši ljudje oziroma naši bratje naučiti še marsikaj o demokraciji in naj nikdar ne pozabijo, da ne bo možno osebno maščevanje in da je potrebno, da vsakdo izprevidi najprej svoje grehe, potem pa naj sodi druge.

Kar se pa tiče nas Slovencev, je pa moje mišljenje, da se moramo tudi mi kaj naučiti o demokraciji. Toda pri nas ni več tako daleč do te prave poti, le enkrat za vselej naj izginejo med nami ljudje, ki bi se topli samo za korita in naj se pokažejo na dan ljudje, ki bodo delali narodu v korist, ne pa ga prodajali za judeževa plačila. Narod mora odločati, pa naj gre za katerikoli narod, vsi imajo enako pravico.

Mislím, da je želja nas vseh, da se vse dežele rešijo rdečih tiranov in da si vsak narod odloča svojo usodo, toda ne potom kakega centralizma, kjer bi imele korist le gotove osebe.

Kdor pa hoče koga soditi, pa naj najpreje sam sebe izpraša in ugotovi, če ni morda tudi on na krivi poti. Priporočam zato, da se učimo pri angleški demokraciji, ker le na ta način more postati pri nas boljše, kajti mi si ne želimo več nobene diktature, pa naj bi ona prihajala s katerekoli strani.

Za nas Slovence mora postati načelo: Svoboda, Enakost, Bratstvo; in ko bo to, bo zavladala tudi prava demokracija.

L.K.

+ + + + +

Dragi g.urednik!

Zakaj se Vaš list v pregledih svetovnih dogodkov toliko bavi s vprašanjem, ali bo vojna ali ne? Večina ljudi na zapadu z nami vred si vojne ne želi prav posebno, vedo, da je ugotovitev o njej brezplodna in zato neradi govore o njej. Vedo pa, da njih vlade ne bodo popuščale Sovjetom in so prepričani, da v teku časa demokracija mora prevla

dati nad komunizmom. Kako, to bo prinesel čas. Danes ne moremo prerokovati.

Zelo pa se nas Slovencev po mojem mnenju tiče spor med Titom in Moskvo in je vredno, da razmislimo o tem. Danes je tam pri nas doma po ložaj že tak, da je Tito odrezan od vzhoda in je majhna verjetnost, da bi se spet sprijaznil. To jasno vidimo iz besnih napadov tiska v državah, ki so le podružnica Moskve, Rumuniji, Madžarski itd. Na drugi strani sa Tito in njegova družba prav tako besno branijo vseh očitkov. Očeta Stalina niso še napadli, pač pa udrihajo po podružnicah. Govori na kongresu KPJ so bili prav zanimivi. Komunisti, ki so zvesti Kominformi, nimajo obstanka v Jugoslaviji. Kako naj ostane torej država odrezana od vseh?

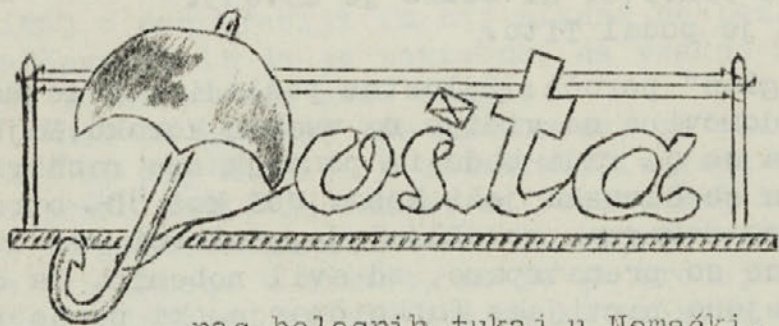
Prav verjetno je, da se bo Tito poskusil približati zapadu, ko na vzhod ni več mogoče. Slišali smo že o nekem petroleju, ki so ga do bili z zapada. Zanimivo je tudi pisanje angleških časopisov. Tito je postal tu v Angliji že junak, ki se ne pusti Moskvi. Podpirajo ga prav vsem slovenski in srbski kmetje, pravijo, zato je močan, čeprav je malo diktator.

Pozabljeno je skoraj vse, kar je slabegastoril. Seveda, zapadnjaki bi zelo radi imeli, da Jugoslavija ne bi bila pod sovjetskim vplivom in da bi tam bil red in mir. Ako se Tito obrne na zapad /in kam naj se sicer?/, bo prav dobro zadovoljil potrebam.

V takem primeru se mi zdi prav malo verjetno, da bomo mogli domov. Tito bo Tito - morda se mu bodo prilizovali kateri, ki so v so vojno sedeli kje na varnem - a mi tega ne moremo. Nimamo pa moči in oblasti, da bi jo postavili nasproti in doma držali red in mir, ako bi Tito odletel. Ali naj torej zapadnjaki vržejo Tita in imajo zmedo namesto njega?

Prav dobro se mi zdi, g. urednik, bi bilo, ako bi vsaj mi Slovenci pokazali boljšo voljo in sposobnost - in se povezali med sabo.

J.G.

DENKLINGEN /Nemčija/ --30.8.
Dragi prijatelji!
Prej pa vam nadalje pišem, vas najprvo lepo in srčno pozdravljamo! In obenem se vam lepo zahvaljujemo za vaše dobro srce nepozableno do

nas bolesnih tukaj u Nemački. Prav me veseli da nas niste še pozabli in da se nas še spominjate tam daleč u tujini preko morija.

Verijamte mi da to mi je prav na srce udarilo kadar sem videl vaš osečaj danas ki smo u resnici tako nesrečni na temu svetu.

Ali kaj nuca moramo da zaupamo u Boga in u dobre ljudi ki samo on in vi nam lahko pomagata na tem svetu še teh par dana ki smo živi. Verijamte mi da usaki dan čakamo na to našo prihodnost. Sedaj bi vas pa prosil da oprostite kjer vam jast pišem namesto Bavera ali veste da on je toliko slap da ne more in ima že 9 meseci temperaturo in to usa kega dana 39-st. potem lahko mislite kakšen je negou život, in nato se vam pa še on prau posebno lepo zahvalj na vaše darilo in osejačne ki ste ga napraulj in naj vam Bog povrne! In rauno tako se vam tudi jast zahvalim in Puc in Antončič. Seveda rauno tako bi bilo lepo tudi od drugih da se bi kaj spomlj na nas.

Fantje verijamte mi da vi ste prvi ki se nas spominjate in tako se bomo tudi mi drugi vas ako Bog da zdrauje in da pridemo u našo lepo domovino.

S tem bi pa končal teh naših par reči pa drugič kaj več. Sedaj pa vas še enkrat lepo pozdravljamo vsi skupaj. Fantje Bog vam daj dosti zdravja in dosti sreče in zadovolstva.

Z Bogom! Bog vas živi dosti let, hvala vam. Pošilja Blaško Kri = stjan.

To je pismo naših nesrečnih sobratov, ki jih muči zahrbtna je-tika po taboriščih v Evropi. Pozivamo Slovence, kjerkoli se nahajajo, da priskočijo nesrečnikom na pomoč in jim nudijo vsaj delček onega veselja, ki ga imajo sami s plodom svojega truda. Naši bolniki pa si ne morejo pomagati sami. Zato so prisiljeni potrkati na usniljena srca v upanju, da Slovenec še ni pozabil Slovenca-brata v nesreči. Pozivamo rudarje, da pošljejo odvišek svojega mila, ki se da v Nemčiji dobro zamenjati za kak priboljšek. Prav tako opozarjamo, da je možno poslati vojaško obleko in perilo, ki ga dobite v sleherni trgovini z vojaškimi potrebščinami. Cena je nizka in nobenih kuponov ni treba.

Paket naslovite na ime enega, ki je omenjen v prednjem pismu. Naslov: D.P.Hospital, st.II. Z.30, DENKLINGEN bei Köln, Brit.zone, Ger many.

ŽENEVA.-- 16.Septembra je bil izvoljen za glavnega direktorja IRO g.William Hallan Tuck, dosedanji izvršni tajnik pripravljalne komisi je IRO.

BEOGRAD.-- Od 524 poslancev, ki tvorijo centralni jugosl.parlament, je 404 članov KP. Od 1.062 poslancev, ki pa tvorijo narodne skupščine po posameznih republikah, pa je ne-partijcev le 170.

Ljudska Fronta ima 6,608.423 člane. Od tega odpade na sindikate: 1,200.000.

Mladinske organizacije štejejo 1,415.763 članov.

Leta 1941 je imela KPJ nad 12.000 članov, SKOJ-a pa je bilo 30.000. Na koncu vojne je ostalo živih le še približno 3.000 KP-jevcev. Seda nje stanje članstva KPJ je z dne 1.julija 1948.: 468.175, a 51.612 je pripravnikov. SKOJ-evcev je 331.340. KP-celic je 25.635.

To so številke, ki jih je podal Tito.

LJUBLJANA.-- "Matjažev glas" poroča: Žalostne posledice 3 letne ko-munistične okupacije naše domovine se vidijo na vsaken koraku. Najbolj pretresljivo je dejstvo, da se je radi bede in pomanjkanja razširila tuberkuloza v taki meri, da se človeku ježi koža. Več kot 50% otrok v šolah je jetičnih, ženske po tovarnah pokašljejejo, delavci pri delu padajo v omedlevico, bolnice so prenatrpane, zdravil nobenih. Na dru-gi strani pa gledaš lepo rejene partijske funkcionarje, ki se šopiri-jo z nakradeno narodno imevino. To je slika "socialistične graditve"!

"Matjažev glas" komentira spor Tito-Kominforma in pravi med dru-gin: "Slovenski narod ima dovolj socializma, dovolj "pridobitev" na-rodno-osvobodilne borbe, dovolj "ljudkse" oblasti, dovolj Tita in Ko-minforme." - "Uničimo komuniste - pa naj drže s Titom ali s Kominfor-mo. Zmaj z dvema glavama ostane vedno le en zmaj."

TAMWORTH.-- Uspeh akcije za ureditev groba pok.KARLA ZBAČNIKA:

Prispevali so Slovenci iz krajev: Bedford - £ 4-19-0.

Ystrad Mynoch £ 2- 0- 0,

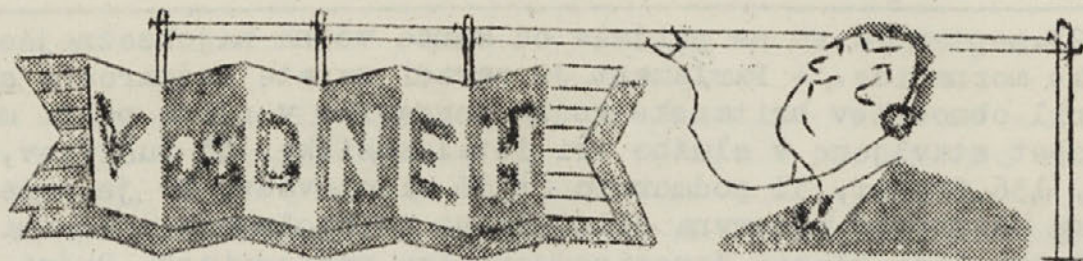
Wansford 16 shillingov.

Berwick-On-Tweed 10 shillingov.

Leigton Buzzard 8 shil.

Wigsley 4 shillinge.

Nabrana vsota je narasla sedaj na £ 31- 4- 9! Za dosego potrebne vsote je nujno zbrati še £ 17-15- 3. Pozivamo Slovence, da se odzove-jo tej zbirki in se s tem oddolže rajnim za Vse Svete. Darovalcem i=skrena hvala in Bog plačaj!

G. Bevin, britanski zunanji minister, je imel 22. septembra doslej najostrejši govor v Parlamentu. O samih razgovorih v Moskvi ni podal poročila, ker je bila poslana nova nota, ki naj dokončno razčisti položaj. Ako bodo Sovjeti podali nezadovoljiv odgovor, bodo zapadne sile predložile berlinsko zadevo pred skupščino UN kot stvar, ki ogroža mir. G. Bevin je govoril na splošno o položaju in dejal, da Sovjeti menijo izvajati pritisk na zapadne zaveznike, s katerimi so se borili skupno v zadnji vojni. To je zelo revno povračilo komaj po njej, je dejal. Bilo je potrebno ali ostati odločen ali pa bi doživeli drugo Monakovo. G. Bevin je primerjal Sovjete nacistom, s katerimi se tu di ni bilo možno pogovoriti. Tudi če bi se dogovorili za neko mejo, je povdaril Bevin, bi se lahko naslednjega jutra prebudili pred novimi zahtevami, nemiri in grožnjami in to vse v upanju, da se bo dalo poceni zaslužiti brez vojne. Tak položaj angleška vlada ne more odobriti. Velika Britanija je žrtvovala morda več kot vsak drug narod na svetu. In tak narod zasluži, da živi in bo preživel, pa naj se zgodi karkoli, je dejal na koncu g. Bevin.

V Parizu so se sestali predstavniki 57 narodov na zasedanje Glavne Skupščine Združenih Narodov. Točke dnevnega reda, ki se bodo obravnavale so: Palestina /predlog pokojnega grofa Bernadotte-ja, da dobe Židje svojo mednarodno priznano državo/; vzpostavitev posebne U.N. oborožene sile od 1.000-5.000 mož v svrhu čuvanja članov komisij U.N., zagotovitev mirne izvedbe plebiscitov in drugih zadev, ki jih odredi Organizacija UN; položaj na Balkanu /Bolgarija, Jugoslavija in Albanija so ponovno obtožene, da so aktivno pomagale grškim gverilcem/; vprašanje Koreje; način glasovanja v Varnostnem svetu /doslej je pravica veta, ki so se jo najčešče posluževali Sovjeti, prepredila uspešno delovanje Organizacije/; vzpostavitev stalnega odbora Glavne Skupščine, ki so ga nazvali "Malo skupščino"; poročilo Komisije za atomsko energijo, ki je prenehala delovati zaradi sovjetske opozicije.

V Palestini so člani židovske teroristične organizacije Stern ubili vodjo komisije Združenih Narodov grofa Bernadotte-a. Izraelska vlada je dala teroristični organizaciji Irgun Zwei Leumi ultimatum, da se preda v 24 urah. Irgun Zwei Leumi se je podvrgla vladinemu ultimatu.

V Franciji so bile neprestane vladne krize. Poslednjo vlado je sestavil Henri Queuille, ki je dal nekaj mest v vladi tudi degaulistom. Vse vlade doslej so padle zaradi nezaupnice, ki so dobile v pogledu finančnega načrta, ki naj reši francosko gospodarstvo. Novi predsednik je dosegel s svojim načrtom 40 glasov večine. Ako pa tudi ta vlada ne uspe, predvidevajo, da bo prišel na vlado De Gaulle, za katerega javljajo, da ima okrog 16.000 mož "osebne vojske", da napravi red v Franciji.

Glavni upravnik Marshallove pomoči Hoffman je izjavil, da bo pomoč ukinjena vsaki državi, ki se bo nagnila na komunistično ali fašistično stran. Ko so mu omenili De Gaulle, je izjavil, da ga ne snatra za fašista.

Švedska je podpisala pogodbo o pomoči z Ameriko. Skupno obrambno pogodbo pa so podpisale Švedska, Norveška in Danska. Francija bo smela uporabiti del Marshallove pomoči za oborožitev.

23.septembra so se pričele od konca vojne najboljše vaje britanske mornarice. - Parlament je zaradi napete mednarodne situacije odobril obnovitev britanske vojne mornarice v njeni polni moči. Tako bo zopet stavljene v službo tri letalonosilke, 65 rušilcev, 13 križark, 136 fregat, 31 podmornic in 51 minolovcev. To je poleg mirnodobske mornarice rezervna sila, ki bo izpopolnjena z novimi gradnjami. Važne bodo zlasti "protipodmorniške podmornice". Bojne ladje in večina enot bo dobila nove bojne naprave, ki bodo primerne za najmodernejše vojskovanje.

Parlament je odobril tudi ukrepe za regrutacijo za vse vrste orožja. Pozivi za prostovoljno prijavo bodo razposlani 5 milijonom obveznikov. Prostovoljcev, ki bodo potrebni "ob prvi minuti" event. iz bruha vojne, je predvideno na 3 milijone. Po uradnih podatkih je dva milijona obveznikov, veteranov iz poslednje vojne, še vedno na seznamu za možen vpoklic. Izšel je poziv za vpis v Deželno Armado /Territorial Army/, ki bo služila samo za obrambo Vel.Britanije, t.j. otoka.

Ameriški obrambni minister Forrestal je odobril 103,600.000 dolarjev za povečanje ameriških letalskih sil. Celokupni kredit, ki ga je odobril ameriški Kongres pa znaša 1,937,000.000 dolarjev.

Jugoslavija je plačala Ameriki 17,000.000 dolarjev odškodnine za podržavljeno inetje ameriških državljanov v Jugoslaviji. Se vedno pa ni poplačan dolg, ki ga je napravila Jugoslavija na podlagi zakona o nakupu in posojilu ter UNRRI-ne pomoči.

Turčija bo dobila ameriško pomoč za usposobljenje njene mornarice.

V poslednjih bojih med grškimi komunisti in rednimi četami se je izkazalo, da so se na komunistični strani borili tudi Titovi vojaki, kar je UNO-komisija takoj sporočila glavnemu tajniku UNO, ki je stavil to točko na dnevni red sedanjega zasedanja Skupščine. SSSR je poskušala takoj po otvoritvi zasedanja doseči brisanja te točke, kar pa se ji ni posrečilo. Enako je bil odbit njen predlog, da se briše točka, ki trdi, da je SSSR grobo kršila zakon o človeških pravicah, ko je zabranila svojim državljankam, da se združijo s svojimi soprogami, ki niso sovjetski državljanji. SSSR se je zoprstavila tudi vsaki izmembi v postopku pri glasovanju v Varnostnem Svetu, izrekla se proti vzpostavitvi "Male skupščine" in proti sprejemu Italije ter šestih držav v UNO, katerih vstop je SSSR že predčasno preprečila z vetom.

Na Malajskem polotoku, v Burmi in v Indoneziji na Daljnem Vzhodu divjajo že dlje časa boji med komunisti in vladnimi četami. Iz Anglije je bila poslana precej velika pomoč v vojaki in mornarici. Iz Singapora, glavnega mesta na Malaji, poročajo, da so v neke razbitem komunističnem taborišču našli 30 jugoslovanskih dinarjev, 100 italijanskih lir in 60 francoskih frankov, ki so jih pozabili komunisti predno so pobegnili...

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Obveščamo vse prejemnike "Klica Triglava" izven Vel.Britanije, da bomo s 6.številko ustavili dostavo vsem, ki dotlej ne bodo javili, da so list v redu prejeli. To ne velja za naročnike, ki prejemajo časopis preko poverjenika v državi.

Uprava "Klica Triglava" javlja, da so pošli vsi izvodi prvih treh števil, tako, da jih novi naročniki žal ne morejo več prejeti. Naklada časopisa je omejena zaradi pomanjkanja papirja in je nemogoče delati kakršnokoli rezervo.

Dopise in Postal Orderje pošiljajte na naslov: Uredništvo "Klic Triglava", Miners Hostel Two Gates, Tamworth Staffs., England.